

Потриваєва Наталя
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА НАВИЧКИ БУХГАЛТЕРІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Вплив цифровізації на освітній процес та навички бухгалтерів в бюджетних установах є актуальною та важливою темою в сучасному світі. Завдяки стрімкому розвитку технологій та цифрових інструментів, освітній процес та підготовка фахівців стають більш адаптивними та спрямованими на виклики сучасного економічного середовища.

Цифровізація дозволяє удосконалювати способи навчання та підвищувати якість освіти, надає можливість доступу до великої кількості інформації в реальному часі, спрощує процес навчання та сприяє індивідуалізації освітнього процесу. У бюджетних установах, де бухгалтери відіграють ключову роль у фінансовому управлінні та звітності, цифровізація дозволяє автоматизувати багато фінансових операцій і спрощує ведення обліку.

Глобальна цифровізація ставить перед бухгалтерами нові вимоги, а саме: володіння навичками роботи з сучасними програмами для бухгалтерського обліку, компетентність у використанні аналітичних інструментів та здатність аналізувати великі обсяги даних. Крім того, зростає важливість кібербезпеки, оскільки цифрові технології призводять до збільшення ризику кібератак та витоку конфіденційної інформації.

Професія бухгалтера, яка має досить велику історію, виокремилася з торгівлі і успішно розвивалася протягом багатьох століть, постійно розширюючи свій фаховий спектр та охоплюючи нові сфери застосування. Формально майбутнє цієї професії забезпечується обов'язковістю ведення бухгалтерського обліку у всіх суб'єктів господарювання, суттєвою ж є потреба в інформаційній підтримці

управлінських рішень, яку забезпечує саме облікова система. У той же час процеси автоматизації бізнесу не обійшли й бухгалтерію. Наявність різноманітних програм для організації обліку та управління в бюджетних установах виносять питання про актуальність професії бухгалтера в епоху цифровізації як в українській, так і в глобальній економіці, або, принаймні, про необхідність оновлення професійних знань і навичок у цьому контексті [1, с. 138].

Головною і першочерговою метою бухгалтерського обліку, яке служить інструментом аудиту, аналізу та управління, є створення моделей процесу бухгалтерського обліку та їхнє використання з сучасним обчислювальним обладнанням для відображення цього процесу. Це включає в себе використання різних видів цифрових облікових інформаційних систем, таких як програмні інструментальні комплекси, індивідуально розроблені системи, інтегровані облікові системи, комплекси робочих місць для обліку з цифровізацією, міні-бухгалтерію SMART, корпоративні інформаційні системи та системи для окремих аспектів обліку.

Комплексний підхід до вивчення теоретичних основ бухгалтерського обліку, зважаючи на специфіку діяльності бюджетних установ, передбачає:

1. Перегляд методологічних положень бухгалтерського обліку, які дозволили всебічну обробку облікової інформації.
2. Впровадження методичних засад бухгалтерського обліку в практичну діяльність, які відповідають вимогам ринкових відносин і міжнародним стандартам обліку та аудиту.
3. Використання сучасних обчислювальних засобів та засобів комунікації.
4. Впровадження оцінки, планування та прогнозування діяльності бюджетних установ в практичний бухгалтерський облік.
5. Інтеграція бухгалтерської інформації в єдиний інформаційний канал.
6. Розробка загальної інформаційної системи для обліку та аудиту.

7. Вдосконалення принципів бухгалтерського обліку відповідно до нових інформаційних технологій.

Сьогоднішній бухгалтерський облік вимагає посилення контролю за умов цифрової обробки інформації, включаючи контроль за кожною господарською операцією і виявлення непомітних порушень і викривлень у діяльності бюджетної установи. Сучасно важливим аспектом управлінської діяльності є перехід до аналітичних форм звітності, що відбувається завдяки впровадженню цифрових технологій. Цей процес відіграє суттєву роль у обґрунтуванні прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління, особливо під час прогнозування фінансових результатів, виявлення можливих резервів у фінансовій діяльності тощо. [2, с.49-50].

Цифровізація має значний вплив на освітній процес та навички, які необхідні для бухгалтерів у бюджетних установах. Це стосується як навчання, так і робочого процесу. Звісно, цифрові технології, що використовуються розробниками, дозволяють постійно оновлювати програмне забезпечення відповідно до поточних змін в податковому законодавстві, автоматично виконувати арифметичний контроль показників податкової звітності, архівувати електронні копії звітів та інших документів, а головне – забезпечувати захист інформації від несанкціонованого перегляду та втручання [3]. Цифровізації бухгалтерського обліку в бюджетних установах сприяє електронна бухгалтерія, яка впроваджує спеціалізовані програми для бухгалтерії та допомагає бухгалтерам в ефективній роботі з фінансовими даними. Приклади таких програм включають в себе «М.Е.ДОС», «FIT-Бюджет», «Master:Бухгалтерія» тощо [4]. Використання систем управління фінансами (Enterprise Resource Planning – ERP) спрощує облік фінансів та інших ресурсів. ERP-системи можуть бути настроєні для відслідковування бюджетних видатків, оптимізації фінансових операцій, тощо. Прикладом можуть слугувати такі системи: «FinancialForce», «AccountsIQ», «Xero» і інші [5].

Цифрова освіта надає можливість бухгалтерам удосконалювати свої навички в будь-який час та з будь-якого місця. Навчальні платформи, такі як Coursera, Udeemy, LinkedIn Learning, надають доступ до онлайн-курсів і навчальних ресурсів з бухгалтерії та фінансів.

Технології віртуальної реальності (VR) і розширеної реальності (AR) можуть використовуватися для симуляції практичних ситуацій у бухгалтерському обліку, де бухгалтери можуть вчитися вирішувати реальні фінансові завдання. Зростаюча кількість даних вимагає від бухгалтерів навичок використання аналітичних інструментів. Сучасні програми для аналізу даних, такі як «BDO Digital Audit Suite», «APT Next Gen» та «Counting Made Simple», надають засоби для візуалізації та аналізу фінансової інформації [6]. Наразі є актуальною розробка спеціалізованих інтерактивних навчальних платформ для навчання бухгалтерів, де вони можуть вирішувати практичні завдання, взаємодіяти з реальними бюджетними даними та аналізувати їх.

Отже, сучасні цифрові інструменти та програми здатні поліпшити як освітній процес, так і професійну діяльність бухгалтерів у бюджетних установах, роблячи їх більш ефективними та допомагаючи пристосовуватися до сучасних вимог обліку та фінансів.

Список використаних джерел:

1. Гевлич, Л.Л. Професія бухгалтера у цифровій економіці. *Економіка і організація управління*, №3 (43). 2021. С.138–146. URL: DOI 10.31558/2307-2318.2021.3.13.
2. Правдюк М.В. Вплив процесу діджиталізації на організацію обліку та оподаткування. *Актуальні питання у сучасній науці*. №2 (8). С. 45–59. 2023. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/sn/issue/view/120/190>. (дата звернення 04.10.2023)
3. Potryvaieva, N., Kozachenko, L., Nedbaylo, I., Nesterchuk, I. 2022. Digitization of accounting in the management of business processes of enterprises of the

agro-industrial complex. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*, 26(1), 79–88.

URL: [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8) (дата звернення 01.10.2023)

4. ТОП-10 програм, які полегшують життя бухгалтеру. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/9463-top-10-program-yak-polegshuyut-jittya-buhgalteru> (дата звернення 29.09.2023)

5. 8 найкращих програм для управління фінансами для малого та середнього бізнесу у 2022 році. URL: <https://techukraine.net/8-%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%85-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%84%D1%96%D0%BD/> (дата звернення 29.09.2023)

6. Інновації в аудиті / BDO Україна. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/services-2/audit/audit-services/audit-innovation> (дата звернення 29.09.2023)

Роздимаха Ірина

старший викладач кафедри обліку та консалтингу
Державного податкового університету

ОБЛІК ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ

Облік витрат майбутніх періодів суб'єктів державного сектору має певні особливості. Їх сутність, різноманітність складу та безпосередній вплив на фінансовий результат діяльності суб'єкта державного сектору вимагають суворого дотримання правил організації і ведення бухгалтерського обліку.

Питання обліку витрат майбутніх періодів в залишається цікавим і актуальним для багатьох науковців і практиків у сфері обліку. Розкриттю сутності таких витрат, організації їх обліку присвячені роботи таких відомих авторів, як С. Ф. Голов, Т. Г. Китайчук, У. Г. Мельник, Ларікова Т., Цятковська О., та інші.